

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2005-2006

ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Θ Ε Μ Α Τ Α

ΟΜΑΔΑ Α΄

A1) Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της Α στήλης με αυτές της Β

A	B
α άνακτας	1 τοπικοί άρχοντες, διοικητές περιφερειών
β επέτες	2 πρόσωπα στην περιφερειακή διοίκηση
γ λααγέτας	3 κύριος του ανακτόρου απ' όπου πήγαζε κάθε εξουσία
δ τελεστές	4 τάξη των ευγενών, ακόλουθοι
ε βασιλεύς	5 επικεφαλής οποιασδήποτε ομάδας, αρχηγός

(Μονάδες 5)

A2) Ποια ήταν τα αίτια που συνέβαλαν στην ίδρυση των αποικιών από τον 8^ο έως τον 6^ο αιώνα π.Χ. ;

(Μονάδες 6)

A3) Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων : χορηγία, «χρυσούς αιών του Περικλέους», θεωρικά, μετοίκιος, Πανελλήνια Ιδέα, Ελληνιστική εποχή.

(Μονάδες 6)

A4) Ποια η κοινωνική συγκρότηση της ρωμαϊκής κοινωνίας την περίοδο της βασιλείας ;

(Μονάδες 15)

A5) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες :

Σ Λ

α) Ο Τιβέριος Γράκκος πρότεινε την ψήφιση του αγροτικού νόμου.

β) Ίδρυση Α΄ Αθηναϊκής συμμαχίας 478 / 7 π.Χ.

γ) Ισηγορία : συμμετοχή στη διαμόρφωση και στην ψήφιση νόμων.

δ) Πορεία μεταβολής των πολιτευμάτων: βασιλεία → αριστοκρατία → ολιγαρχία → τυραννίδα → δημοκρατία.

ε) Η τέχνη των ομηρικών χρόνων ονομάστηκε συμβατικά από τους ερευνητές γεωμετρική.

στ) Επίτευγμα της παλαιοανακτορικής εποχής ήταν η εφεύρεση της γραφής.

ζ) Ο νομαδικός τρόπος της ζωής και ο Μωσαϊκός νόμος ήταν δύο παράγοντες που καθόρισαν την κοινωνική συγκρότηση των Εβραίων.

η) Ο πολιτισμός που αναπτύχθηκε την εποχή του χαλκού στην Κρήτη ονομάστηκε μυκηναϊκός.

(Μονάδες 8)

Α6) α. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις, με βάση τις πληροφορίες του σχολικού σας βιβλίου :
Η ομηρική κοινωνία περιλάμβανε τις εξής τάξεις : ..... ,
..... , ... , ...

(Μονάδες 4)

β. Ο βασιλιάς των ομηρικών κοινωνιών, δηλαδή αυτών που προέκυψαν μετά τις μετακινήσεις των ελληνικών φύλων, είχε τις εξής αρμοδιότητες :

.....
.....

(Μονάδες 6)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005-2006

copyright © 2005-2006

B1) Σύμφωνα με τις πληροφορίες του παρακάτω παραθέματος, ποια μέτρα του Περικλή συνέβαλαν στον εκδημοκρατισμό του αθηναϊκού πολιτεύματος ;

copyright © 2005- 2006

Ύστερα από αυτά, όταν ο Περικλής έγινε αρχηγός της δημοκρατικής παράταξης, το πολίτευμα εκδημοκρατικοποιήθηκε περισσότερο. Ο Περικλής αφαίρεσε μερικές αρμοδιότητες από τον Άρειο Πάγο και κυρίως προσπάθησε να οργανώσει τη ναυτική δύναμη της πολιτείας. Έτσι το πλήθος απέκτησε θάρρος μεγαλύτερο και περισσότερες εξουσίες. Σαράντα εννέα χρόνια μετά από τη ναυμαχία της Σαλαμίνας, όταν ήταν επώνυμος άρχοντας ο Πυθόδωρος, άρχισε ο πελοποννησιακός πόλεμος. Κατά τη διάρκεια του πολέμου όλος ο λαός συγκεντρώθηκε μέσα στην πόλη και οι πολίτες συνήθισαν να παίρνουν μισθό όταν ήταν σε εκστρατεία. Με αυτόν τον τρόπο ο λαός, συνειδητά ή ασυνείδητα, ασκούσε ο ίδιος την εξουσία. Ο Περικλής πρώτος χορήγησε μισθό στους δικαστές για να συναγωνιστεί τον Κίμωνα που ήταν πλούσιος και ξόδευε για το λαό.

Αριστοτέλης, Αθηναίων Πολιτεία 27

(Μονάδες 25)

B2) Αφού μελετήσετε το παρακάτω παράθεμα και χρησιμοποιήσετε τις ιστορικές γνώσεις, να επισημάνετε και να σχολιάσετε τις επαναστατικές αλλαγές που καθιέρωσε η Δωδεκάδελτος.

Έχουμε λοιπόν δύο συνέπειες: Πρώτον, ο νόμος δεν παρουσιάζεται πλέον σαν ανετάβλητος και αδιαφιλονίκητος τύπος. Όντας ανθρώπινο έργο, αναγνωρίζεται υπόκειται σε αλλαγές. Η Δωδεκάδελτος λέει : « Το αποτέλεσμα της τελευταίας ψηφοφορίας του λαού αποτελεί νόμο». Είναι το πλέον σημαντικό από τα κείμενα αυτού του κώδικα που έχουν απομείνει και αυτό που επισημαίνει καλύτερα τα χαρακτηριστικά της μεγάλης επανάστασης που έγινε τότε στο δίκαιο. Ο νόμος δεν είναι πλέον μια ιερή παράδοση· είναι ένα απλό κείμενο και εφόσον θεσπίστηκε με τη θέληση των ανθρώπων, η ίδια θέληση μπορεί να τον αλλάξει.

Δεύτερη συνέπεια είναι η εξής : Ο νόμος που αποτελούσε προηγουμένως μέτρος της θρησκείας και ήταν κατά συνέπεια πατρική κληρονομιά των οικογενειών, έγινε στο εξής κοινό κτήμα όλων των πολιτών. Ο πληβείος απέκτησε το δικαίωμα να τον επικαλείται και να προσφεύγει στη δικαιοσύνη.

Fustel de Coulanges , ό. π., σ. 466 – 7

(Μονάδες 25)